

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/33931-1
Saksbehandler Bodil Slettebø

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	26.11.2025
Administrasjonsutvalget	02.12.2025
Fylkesutvalget	02.12.2025

Den økonomiske situasjonen på Fagskolen i Agder

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Fylkesutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg

Sammendrag

Fagskolen i Agder (FIA) har hatt en betydelig vekst i antall studenter. De siste fem årene er studenttallet doblet. Veksten er en ønsket utvikling og ivaretar arbeidslivets behov for kompetanse gjennom oppstart av flere nye utdanninger. Det er en satsing på fagskole nasjonalt, og Agder fylkeskommune forventer en vekst i driftstilskuddet fra staten fremover, blant annet fordi flere studenter fullfører. Det økte driftstilskuddet kommer imidlertid i etterkant av studenttallsøkningen, slik at det i perioder med vekst er det behov for delfinansiering med fylkeskommunale midler.

Som følge av den betydelige veksten utover tildelte rammer i 2025, forventer fagskolen et merforbruk for 2025 på om lag 2–2,5 mill. kroner. Videre innstiller fylkeskommunedirektøren i handlings- og økonomiplanen 2026–2028 på 80,5 mill. kroner til fagskolen i 2026. Fagskolen selv har spilt inn behov for ytterligere 2 til 5 mill. kroner, basert på studenttallsøkning og vedtak i fagskolestyrets om igangsetting av studier.

Saksopplysninger

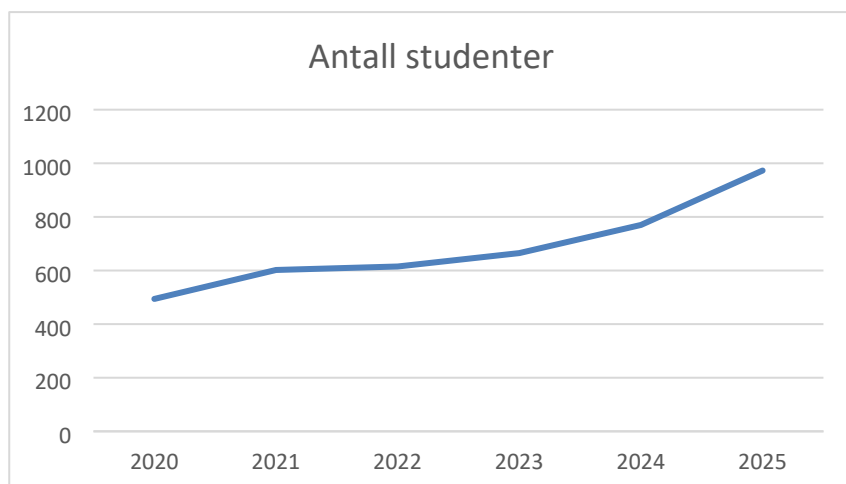
I sak 51/25 Rapport for andre tertial 2025 vedtok fylkestinget følgende i punkt 5: *Fylkestinget ber administrasjonen komme tilbake med en sak om den økonomiske situasjonen i Fagskolen i Agder. Saken legges frem for hovedutvalg for utdanning og folkehelse 26.11.2025 og fylkesutvalget 2.12.2025.*

Denne saken følger opp dette vedtaket med en orientering om Fagskolen i Agders økonomiske situasjon.

Studentvekst

Fagskolen i Agder har siden 2020 hatt en særdeles sterk økning i antall studenter.

Diagram 1: Antall studenter ved Fagskolen i Agder

Høsten 2020 hadde FIA 494 studenter og 21 aktive utdanningstilbud. Høsten 2025 hadde FIA 973 studenter og 30 aktive utdanningstilbud. Dette er en økning i antall studenter på 97 prosent, og en økning i aktive utdanningstilbud på 43 prosent¹. Arbeidslivets kompetansebehov i Agder er svært stort, slik at dette er en ønsket utvikling fra fylkeskommunens side. Samtidig er veksten sterkere enn det de statlige driftsmidlene legger opp til.

¹ Kilde: [Nøkkeltall per fagskole | HK-dir](#)
Dokumentnr.: 25/33931-1

På kort sikt er den største utfordringen for FIA paradoksalt nok den sterke veksten i antallet studenter. I rapporteringen for andre tertial har FIA rapportert et reelt mindreforbruk på ca. 0,9 mill. kroner. Høstsemesteret er dyrere pga. oppstart av nye studier. FIA har redusert kostnader på driften gjennom å finansiere noen lærer- og utviklingsressurser via eksternt finansierte prosjekter. Forventet merforbruk for 2025 på ca. 3 mill. kroner er derfor redusert til 2–2,5 mill. kroner for 2025.

Driftsmidler til høyere yrkesfaglig utdanning

Fylkeskommunen får driftsmidler til høyere yrkesfaglig utdanning fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), som har delegert myndighet fra Kunnskapsdepartementet. Midlene har økt fra 56,7 mill. kroner i 2020 til 92,1 mill. kroner i 2025 Fagskolen i Agder har normalt fått 75-80 prosent av tildelingen.

Budsjettrammen har vært tildelt fagskolen gjennom de ordinære budsjettprosessene til og med 2024. I forbindelse med presisering av de statlige føringene, påpekte HK-dir at «fylkeskommunene skal bidra til et mangfold av offentlige og private fagskoler». FIA må derfor søke fylkeskommunen om driftsmidler, og vurderes på lik linje med de private fagskolene. For 2025 fikk FIA tildelt 71,7 mill. kroner av de statlige driftsmidlene. Fagskolen står fritt til å disponere midlene i tråd med nasjonale føringer for tildelingen. Fylkeskommunen har anledning til å tildele egen fagskole midler ut over driftsmidlene.

Vurderinger

Agder fylkeskommune forventer en betydelig vekst i driftsmidlene fra 2027. Selve studenttallene har ingen betydning for tildeling av de ordinære driftsmidlene. Den kraftige økning i studenttallene i Agder vil imidlertid føre til økt studiepoengproduksjon (fullføring) fremover, som igjen vil bidra til økning i det resultatbaserte tilskudd. I forbindelse med den nye stortingsmeldingen som kom i vår ble det også vedtatt en solid økning av satsen på det resultatbaserte tilskuddet fra 2027, foreløpig anslått til ca. 70 prosent økt sats. I tillegg er studiepoengproduksjon et sentralt kriterium for tildeling av nye studieplasser, som Agder vil få sin del av.

Tabell 1: Nye studieplasser og resultatbasert uttelling som er innarbeidet i statsbudsjettet for 2026

	Nye studieplasser fra 2024 og 2025	Resultatbasert uttelling – vekst i studiepoeng fra 2023 til 2024.
Agder fk	5 353 003	1 058 000

Det er fra FIA spilt inn et budsjettbehov for 2026 på 82,3 mill. kroner. I etterkant viser korrigerte beregninger et behov på opp mot 85 mill. kroner. For en fagskole i vekst er det mange variabler i beregning av utgifter på ulike utdanninger, som for eksempel

- organisering – heltid, deltid og nett
- lengde på studiene - fra et halvt til fire år (enkeltstående moduler kan også være kortere)
- utdanningsform - samlingsbasert, nettstudier med samlinger eller rene nettstudier
- antall studier og særskilte kompetansekrav

I handlings- og økonomiplan 2026–2029 foreslår fylkeskommunedirektøren en ramme på 80,5 mill. kroner. Dette er en økning på 5 mill. kroner fra 2025, i tillegg til lønns- og prisvekst, men ca. 4,5 mill. kroner lavere enn innmeldt behov fra fagskolen.

Fylkeskommunedirektøren mener det er et behov for å videreutvikle FIA i tråd med kompetansebehovet til arbeidslivet i Agder, både i forhold til antall studier og antall studenter. Studenttallene ved fagskolen viser dette med all tydelighet. I løpet av vinteren vil det utarbeides en ny strategi for FIA, som skal vedtas i fagskolens styre. Denne vil være førende for utviklingen videre for FIA, men vil samtidig være avhengig av tildeling av nasjonale driftsmidler. De statlige driftsmidlene forventes å øke betydelig fremover, noe som også vil komme Fagskolen i Agder til gode. Fagskolen må likevel tilpasse aktiviteten til de til enhver tid tilgjengelige økonomiske rammene.

Skal FIA utvikle og tilby utdanningene styret vedtar, kan FIA i en kortere periode trolig ha behov for bevilgninger ut over den statlige overførte rammen. Når strategien er vedtatt av styret vil FIA komme tilbake med en egen politisk sak, som også sier noe om finansieringsbehovet framover. Vinteren 2026 vil det også komme en egen politisk sak om høyere yrkesfaglig utdanning i Agder.

Regionplan Agder 2030

Fagskolen i Agder er en sentral utdanningsinstitusjon som er med på å oppfylle målene i Regionplan Agder 2030 om blant annet høy grad av sysselsetting og sterk tilknytning til arbeidslivet. FIA har et nært samarbeid med arbeidslivet, og bidrar til god balanse mellom tilbud og etterspørsel i det regionale arbeidsmarkedet og samfunnet som helhet.

Gode utdanningsmuligheter er viktig. FIA tilbyr praksisnære og etterspurte utdanninger. Støtte fra Agder fylkeskommune utover de statlige overføringene har vært og vil bli essensielt for å kunne utvikle FIA videre i tråd med næringslivets behov.

Økonomiske konsekvenser

Selve saken har ingen direkte økonomiske konsekvenser.

Konklusjon

Fylkesutvalget tar saken til orientering. Fagskolen i Agder forventer et merforbruk i 2025 på 2–2,5 mill. kroner. I tillegg har fagskolen manglende inndekning i forhold til styrets vedtak om igangsetting av studier for 2026 på 2–5 mill. kroner.

Kristiansand, 14.11.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Arly Hauge
fylkesdirektør